

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO (UE) 2020/440

z dnia 24 marca 2020 r.

w sprawie tymczasowego nadzwyczajnego programu zakupów w czasie pandemii (EBC/2020/17)

RADA PREZESÓW EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności art. 127 ust. 2 tiret pierwsze,

uwzględniając Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, w szczególności drugi akapit art. 12 ust. 1 w zw. z pierwszym tiret art. 3 ust. 1, a także art. 18 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 18 ust. 1 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (zwanego dalej „Statutem ESBC”) Europejski Bank Centralny (EBC) oraz krajowe banki centralne państw członkowskich, których walutą jest euro (zwane dalej „KBC”), mogą dokonywać operacji na rynkach finansowych, m.in. w formie transakcji bezwarunkowego kupna i sprzedaży instrumentów rynkowych, aby osiągnąć cele Europejskiego Systemu Banków Centralnych.
- (2) Łącznie z trzecim programem zakupu zabezpieczonych obligacji, programem zakupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami oraz programem zakupu w sektorze przedsiębiorstw, program zakupu aktywów sektora publicznego na rynkach wtórnych stanowi część rozszerzonego programu zakupu aktywów EBC (*expanded asset purchase programme*, APP). Program zakupu aktywów ma na celu wzmocnienie transmisji polityki pieniężnej, ułatwienie udzielania kredytu gospodarce strefy euro, łagodzenie warunków zaciągania kredytów przez gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa oraz wspieranie stałego zbliżania się stopy inflacji do poziomu poniżej, ale blisko 2% w średnim okresie, zgodnie z podstawowym celem EBC, jakim jest utrzymanie stabilności cen.
- (3) Mając na uwadze nadzwyczajne okoliczności ekonomiczne i finansowe związane z rozprzestrzenianiem się choroby COVID-19, w dniu 18 marca 2020 r. Rada Prezesów zdecydowała o uruchomieniu nowego tymczasowego nadzwyczajnego programu zakupów w czasie pandemii (*Pandemic Emergency Purchase Programme*, PEPP), obejmującego wszystkie kategorie aktywów kwalifikujące się do zakupu w ramach programu APP. Zakupy w ramach programu PEPP będą miały charakter odrębny i uzupełniający w stosunku do zakupów przeprowadzanych w ramach programu APP, przy czym całkowita dodatkowa wartość tego pakietu wyniesie 750 miliardów EUR do końca 2020 r. Program PEPP został ustanowiony w odpowiedzi na specyficzny, nadzwyczajny i głęboki kryzys gospodarczy, który może zagrozić realizacji celu utrzymania stabilności cen oraz właściwego funkcjonowania mechanizmu transmisji polityki pieniężnej. Z uwagi na te nadzwyczajne, szybko zmieniające się i niepewne okoliczności program PEPP wymaga dużej dozy elastyczności w jego zaprojektowaniu i wdrożeniu w porównaniu do programu APP, a jego cele w zakresie polityki pieniężnej nie są tożsame z celami programu APP.
- (4) Choroba COVID-19, zakwalifikowana przez Światową Organizację Zdrowia jako pandemia, stanowi zagrożenie dla zdrowia publicznego o skali nie mającej precedensu w najnowszej historii. Pandemia ta spowodowała gwałtowny wstrząs ekonomiczny, który wymaga ambitnej, skoordynowanej i natychmiastowej reakcji na wszystkich frontach w celu udzielenia wsparcia zagrożonym przedsiębiorstwom i pracownikom. W konsekwencji pandemii działalność gospodarczą w strefie euro nieuchronnie dotknie znaczący spadek, w szczególności w miarę wprowadzania przez kolejne kraje środków ograniczających rozprzestrzenianie się wirusa. Środki te w znaczący sposób ograniczają przepływy gotówkowe przedsiębiorstw i pracowników oraz stawiają dalsze istnienie wielu przedsiębiorstw pod znakiem zapytania. Nie ulega również wątpliwości, że ta sytuacja utrudnia transmisję polityki pieniężnej oraz zwiększa

ryzyko drastycznego pogorszenia się perspektyw inflacji. W związku z powyższym program PEPP jest proporcjonalnym środkiem zmierzającym do przeciwdziałania poważnym zagrożeniom dla stabilności cen, mechanizmu transmisji polityki pieniężnej oraz rozwoju gospodarczego w strefie euro, będącym konsekwencją pojawienia się i dalszego rozprzestrzeniania się choroby COVID-19. Rada Prezesów zakończy zakupy netto w ramach programu PEPP, kiedy uzna, że zakończyła się kryzysowa faza choroby COVID-19, lecz nie przed końcem roku 2020.

- (5) Przydział dokonywanych w ramach programu PEPP zakupów kwalifikowanych rynkowych dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez kwalifikowane rządy centralne, samorządy regionalne i władze lokalne oraz uznane agencje do poszczególnych jurysdykcji strefy euro jest oparty na kluczu subskrypcji kapitału EBC, o którym mowa w art. 29 Statutu ESBC. Niemniej jednak elastyczne podejście do składu zakupów dokonywanych w ramach programu PEPP jest niezbędne dla zapewnienia, aby obecne dyslokacje krzywej rentowności obligacji skarbowych w strefie euro nie przekładały się na dalsze zakłócenia wolnej od ryzyka krzywej rentowności dla strefy euro, jednocześnie zapewniając objęcie programem wszystkich jurysdykcji strefy euro. Aby dodatkowo wzmocnić elastyczność programu PEPP, zakwalifikowano do niego również rynkowe dłużne papiery wartościowe sektora publicznego o terminie pozostałym do zapadalności krótszym niż w przypadku papierów wartościowych kwalifikowanych na potrzeby programu PSPP.
- (6) W dniu 18 marca 2020 r. Rada Prezesów zdecydowała, że – w zakresie, w jakim niektóre auto-limity mogą utrudniać podejmowanie działań, do realizacji których Eurosystem jest zobowiązany w ramach wypełniania swojego mandatu – Rada Prezesów rozważy ich zmianę w sposób zapewniający proporcjonalność podejmowanych działań do istniejącego ryzyka. Zapewnienie skuteczności niniejszej decyzji wymaga, aby do zasobów w ramach programu PEPP nie miały zastosowania skonsolidowane limity zasobów określone w art. 5 decyzji Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2020/188 (EBC/2020/9) ⁽¹⁾. Eurosystem nie może tolerować ryzyka dla niezakłóconej transmisji polityki pieniężnej we wszystkich jurysdykcjach strefy euro.
- (7) W odniesieniu do kryteriów kwalifikacji na potrzeby programu PEPP rynkowych dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez rząd centralny Republiki Greckiej, Rada Prezesów rozważyła: a) potrzebę zmniejszenia presji wynikającej z rozprzestrzeniania się choroby COVID-19, w wyniku której poważnie ucierpiały greckie rynki finansowe; b) zobowiązania podjęte przez Republikę Grecką w kontekście wzmocnionych ram nadzoru oraz monitorowanie realizacji tych zobowiązań przez instytucje Unii; c) fakt, że środki dotyczące średnioterminowego zadłużenia Republiki Greckiej, realizowane w ramach Europejskiego Mechanizmu Stabilności, zależą od nieprzerwanej realizacji tych zobowiązań; d) bezpośredni dostęp EBC do informacji dotyczących ekonomicznej i finansowej sytuacji Republiki Greckiej wynikający z udziału EBC we wzmocnionych ramach nadzoru; oraz e) fakt, że Republika Grecka odzyskała dostęp do rynku. Biorąc pod uwagę te okoliczności, Rada Prezesów zdecydowała, że rynkowe dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez rząd centralny Republiki Greckiej będą kwalifikowały się do zakupów w ramach programu PEPP.
- (8) Program PEPP spełnia wymagania traktatowe stawiane bankom centralnym Eurosystemu, w tym w zakresie zakazu finansowania ze środków banku centralnego oraz nie wpływa negatywnie na działalność Eurosystemu z perspektywy zasad funkcjonowania otwartej gospodarki wolnorynkowej.
- (9) Mając na uwadze zapewnienie efektywności programu PEPP, Eurosystem wyjaśnia niniejszym, że akceptuje takie samo traktowanie (*pari passu*), jak inwestorzy prywatni w odniesieniu do rynkowych dłużnych papierów wartościowych sektora publicznego nabywanych przez Eurosystem w ramach programu PEPP, zgodnie z zasadami dotyczącymi takich instrumentów.
- (10) Operacje w ramach programu PEPP powinny być realizowane w sposób zdecentralizowany, zgodnie z odpowiednimi decyzjami EBC, tym samym chroniąc jednolitość polityki pieniężnej Eurosystemu. O ile niniejsza decyzja nie stanowi inaczej, zakupy w ramach programu PEPP będą realizowane w sposób zgodny z istniejącymi zasadami mającymi zastosowanie do programu APP.
- (11) W dniu 18 marca 2020 r. Rada Prezesów zdecydowała o rozszerzeniu zakresu kwalifikowanych aktywów na potrzeby programu zakupów w sektorze przedsiębiorstw o niefinansowe bony komercyjne przedsiębiorstw, w wyniku czego kwalifikowane na potrzeby zakupów w ramach programu PEPP stały się wszystkie rodzaje bonów komercyjnych przedsiębiorstw o odpowiedniej jakości kredytowej.
- (12) Natychmiastowa reakcja na aktualną sytuację pandemiczną wymaga wejścia w życie niniejszej decyzji w dniu następującym po dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

⁽¹⁾ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2020/188 z dnia 3 lutego 2020 r. w sprawie programu zakupu aktywów sektora publicznego na rynkach wtórnych (EBC/2020/9) (Dz.U. L 39 z 12.2.2020, s. 12).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Ustanowienie i zakres programu PEPP

1. Eurosystem niniejszym ustanawia tymczasowy nadzwyczajny program zakupów w czasie pandemii (*temporary pandemic emergency purchase programme*, PEPP) jako odrębny program zakupów, o całkowitej wartości 750 miliardów EUR.
2. W ramach programu PEPP banki centralne Eurosystemu będą – w braku odmiennych wyraźnych postanowień niniejszej decyzji – dokonywały zakupów:
 - a) kwalifikowanych rynkowych dłużnych papierów wartościowych w rozumieniu postanowień decyzji Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2020/188 (EBC/2020/9);
 - b) kwalifikowanych obligacji przedsiębiorstw i innych rynkowych dłużnych papierów wartościowych w rozumieniu postanowień decyzji Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2016/948 (EBC/2016/16) ⁽²⁾;
 - c) kwalifikowanych zabezpieczonych obligacji w rozumieniu postanowień decyzji Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2020/187 (EBC/2020/8) ⁽³⁾;
 - d) kwalifikowanych papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami w rozumieniu postanowień decyzji Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2020/5 (EBC/2020/45) ⁽⁴⁾.

Artykuł 2

Termin zapadalności rynkowych dłużnych papierów wartościowych sektora publicznego

Aby kwalifikować się do zakupów w ramach programu PEPP, rynkowe dłużne papiery wartościowe w rozumieniu art. 1 ust. 2 lit. a) powinny mieć minimalny okres pozostały do zapadalności wynoszący 70 dni oraz maksymalny okres pozostały do zapadalności wynoszący 30 lat w momencie zakupu przez właściwy bank centralny Eurosystemu. W celu wspierania należytego wdrożenia do zakupów na potrzeby programu PEPP kwalifikują się rynkowe instrumenty dłużne z terminem pozostałym do zapadalności wynoszącym 30 lat i 364 dni.

Artykuł 3

Odstępstwo w odniesieniu do rynkowych dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez Republikę Grecką

W drodze odstępstwa od wymogów określonych w art. 3 ust. 2 decyzji (UE) 2020/188 (EBC/2020/9) denominowane w euro rynkowe dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez rząd centralny Republiki Greckiej kwalifikują się do zakupów w ramach programu PEPP, o ile spełniają kryteria kwalifikacji określone w art. 3 ust. 4 decyzji (UE) 2020/188 (EBC/2020/9).

Artykuł 4

Kwoty zakupów

Zakupów w ramach programu PEPP dokonuje się w niezbędnym i proporcjonalnym zakresie, w celu przeciwdziałania zagrożeniom powodowanym przez nadzwyczajne okoliczności ekonomiczne i rynkowe dla zdolności do wypełniania swojego mandatu przez Eurosystem. W celu zapewnienia skuteczności niniejszej nadzwyczajnej decyzji do zasobów w ramach programu PEPP nie mają zastosowania skonsolidowane limity zasobów określone w art. 5 decyzji (UE) 2020/188 (EBC/2020/9).

⁽²⁾ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2016/948 z dnia 1 czerwca 2016 r. w sprawie realizacji programu zakupu w sektorze przedsiębiorstw (EBC/2016/16) (Dz.U. L 157 z 15.6.2016, s. 28).

⁽³⁾ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2020/187 z dnia 3 lutego 2020 r. w sprawie realizacji trzeciego programu zakupu zabezpieczonych obligacji (EBC/2020/8) (Dz.U. L 39 z 12.2.2020, s. 6).

⁽⁴⁾ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/5 z dnia 19 listopada 2014 r. w sprawie realizacji programu zakupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (EBC/2014/45) (Dz.U. L 1 z 6.1.2015, s. 4).

*Artykuł 5***Przydział portfeli**

1. Przydział łącznych zakupów netto rynkowych dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez kwalifikowane rządy centralne, samorządy regionalne i władze lokalne oraz uznane agencje w poszczególnych kwalifikowanych jurysdykcjach opiera się, w ujęciu według stanów, na poziomie subskrypcji kapitału EBC przez poszczególne KBC zgodnie z art. 29 Statutu ESBC.
2. Zakupy w ramach programu PEPP przeprowadza się w sposób elastyczny, umożliwiając fluktuację w zakresie rozkładu zakupów w czasie, w poszczególnych klasach aktywów i poszczególnych jurysdykcjach.
3. Rada Prezesów przekazuje Zarządowi uprawnienie do określania odpowiedniego tempa i składu miesięcznych zakupów programu PEPP w ramach całkowitej ogólnej wartości pakietu w wysokości 750 miliardów EUR. W szczególności, przydział zakupów w ramach programu PEPP może być korygowany w sposób umożliwiający fluktuację w zakresie rozkładu zakupów w czasie, w poszczególnych klasach aktywów i poszczególnych jurysdykcjach.

*Artykuł 6***Przejrzystość**

1. Eurosystem publikuje co tydzień zagregowaną wartość księgową papierów wartościowych utrzymywanych w ramach programu PEPP w komentarzu do swojego skonsolidowanego tygodniowego sprawozdania finansowego.
2. Eurosystem publikuje co miesiąc miesięczną wartość zakupów netto oraz skumulowaną wartość zakupów netto.
3. Wartość księgową papierów wartościowych utrzymywanych w ramach programu PEPP podlega cotygodniowej publikacji na stronie internetowej EBC w zakładce dotyczącej operacji otwartego rynku.

*Artykuł 7***Pożyczanie papierów wartościowych**

Mając na uwadze zapewnienie efektywności programu PEPP, Eurosystem udostępnia papiery wartościowe nabyte w ramach tego programu na potrzeby udzielania pożyczek papierów wartościowych.

*Artykuł 8***Przepis końcowy**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie w dniu następującym po dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 24 marca 2020 r.

Prezes EBC
Christine LAGARDE
